

VESTNÍK

ÚRADU PRE REGULÁCIU ELEKTRONICKÝCH KOMUNIKÁCIÍ A POŠTOVÝCH SLUŽIEB

ÚRAD PRE REGULÁCIU
ELEKTRONICKÝCH KOMUNIKÁCIÍ
A POŠTOVÝCH SLUŽIEB

č. 4/2020 zo 31.08.2021

Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb

ODBOR REGULÁCIE POŠTOVÝCH SLUŽIEB

Stále pracovisko pre oblasť poštových služieb

Ulica 1. mája 16, 010 01 Žilina

č.: 77/ORPS/2021-916

ČISTÉ NÁKLADY UNIVERZÁLNEJ SLUŽBY ZA ROK 2020

Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb, odbor regulácie poštových služieb (ďalej len „úrad“), ako príslušný orgán štátnej správy v oblasti poštových služieb podľa § 2 ods. 1 zákona č. 402/2013 Z. z. o Úrade pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb a Dopravnom úrade a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s ustanovením § 12 písm. b) a podľa § 57 odsek 1, odsek 4 a odsek 5 zákona č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poštových službách“) v spojení s § 2 a § 3 vyhlášky úradu č. 63/2012 Z. z. o spôsobe výpočtu a náhrade čistých nákladov univerzálnej služby (ďalej len „vyhláška“),

určuje čisté náklady univerzálnej služby za rok 2020 v sume

13 997 332,- eur

/slovom: trinásť miliónov deväťstodeväťdesiatšedem tisíc trisottridsaťdva eur/.

Odôvodnenie

Slovenská pošta, a.s., so sídlom Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica, IČO: 36 631 124 (ďalej len „SP, a.s.“) bola v roku 2020 poskytovateľom univerzálnej služby na základe udelenej Poštovej licencie č. 815/001/2012 zo dňa 15. augusta 2012 na poskytovanie univerzálnej služby a vykonávanie poštového platobného styku v znení platnom do 31.12.2020, ktorá jej bola udelená podľa § 45 ods. 7 v spojení s § 47 ods. 4 zákona o poštových službách s platnosťou od 1. januára 2013 do 31. decembra 2022.

Podľa § 57 ods. 2 zákona o poštových službách predložila SP, a.s., úradu vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby a celkových nákladov za obdobie prvých šiestich mesiacov kalendárneho roka 2020 na tlačive podľa § 4 vyhlášky spolu s prílohami dňa 27.8.2020, evidované pod č. 189/ORPS/2020-918.

Úrad určil v súlade s § 57 ods. 3 a ods. 4 zákona o poštových službách dňa 26.11.2020 predbežné čisté náklady univerzálnej služby za rok 2020 v sume 12 259 398,- eur (ďalej len „predbežné ČN“) a zverejnil ich vo Vestníku úradu č.7/2020 zo dňa 26.11.2020.

Podľa § 57 ods. 5 a ods. 6 zákona o poštových službách úrad do 31. augusta kalendárneho roka, ktorý bezprostredne nasleduje po kalendárnom roku, za ktorý úrad určí predbežné čisté náklady univerzálnej služby, rozhodne o čistých nákladoch univerzálnej služby za predchádzajúci kalendárny rok a tie zverejní vo vestníku úradu. Zároveň s určením čistých nákladov univerzálnej služby úrad vydá rozhodnutie o náhrade čistých nákladov univerzálnej služby.

Dňa 28.5.2021 predložila SP, a.s., úradu vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby a celkových nákladov za obdobie kalendárneho roka 2020 (ďalej len „vyčíslenie ČN“) na tlačive podľa § 4 vyhlášky spolu s prílohami, evidované pod č. 77/ORPS/2021-567. K vyčísleniu ČN boli v elektronickej podobe (CD nosič) a v tlačenej forme v tých prípadoch, kde to bolo technicky možné vzhľadom na objem dát, predložené tieto prílohy:

- Popis Komerčného scenára poskytovania univerzálnej poštovej služby a vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej poštovej služby za rok 2020 (PWC), (ďalej len „Komerčný scenár“)
- Vyčíslenie nákladov za rok 2020 spolu s prílohami vyhlášky (7 príloh)
- 14 príloh Komerčného scenára preukazujúcich vyčíslenie jednotlivých častí ČN za rok 2020:
 - Prehľad údajov o doručovaní za rok 2020
 - Geografické členenie triedenia zásielok
 - Úspora nákladov na HSS Zvolen
 - Úspora nákladov v sieti HPS, RPS, OPS
 - Preferencia v zákazníckom správaní pri frekvencii doručovania
 - Externý prieskum Gfk z roku 2014
 - Prevodový mostík nákladov za rok 2020
 - Prevodový mostík výnosov za rok 2020
 - Presun nákladov neprevádzkovaných pôšt
 - Výnosy rok 2020 a výnosy - terminálne odmeny
 - Správna réžia rok 2020
 - Vyčíslenie nehmotnej výhody DPH
 - Vyčíslenie výhody marketingový efekt a filatelia
 - Výpočet nákladovej efektívnosti
 - Detail poklesu stavu investičného majetku na neprevádzkovaných poštách
- 11 príloh k výpočtu ČN na základe požiadavky úradu listom č. 77/ORPS/2021-269 zo dňa 18.3.2021:
 - Správa o hospodárení SP, a.s., za rok 2020
 - Organizačná štruktúra SP
 - Obraty účtov podľa hlavnej knihy za rok 2020
 - Účtovná závierka a správa audítora za rok 2020
 - Ročný výkaz OdÚč 1-02 o Oddelenej evidencii nákladov a výnosov z regulovaných poštových činností a ostatných činností za rok 2020
 - Výkaz ekonomicky neoprávnených nákladov za rok 2020
 - Obrat z univerzálnej služby za rok 2020
 - Priemerný prepočítaný počet zamestnancov
 - Priemerná celková cena práce vodičov
 - Náklady prepravy

- Podiel z výnosov podaja UNS v medzinárodnom styku do členských štátov EÚ za rok 2020
- Percentuálne rozdelenie výnosov UNS podľa zákazníckych segmentov rok 2020
- Detailný výpočet zmeny stavu dlhodobého majetku v rámci zmeny stavu čistých aktív rok 2020
- Vysúhlasenie rozdielov medzi výkazom OdÚč 1-02 a Komerčným scenárom
- Vysúhlasenie výnosov spadajúcich do merania kvality s výnosmi podľa výkazu OdÚč.

SP, a.s., pre výpočet čistých nákladov univerzálnej služby použila rovnakú metódu ako pri vyčíslení predbežných čistých nákladov, a to metódu „Commercial Approach“, ktorá je založená na porovnaní aktuálnych výnosov a nákladov SP, a.s. a výnosov a nákladov toho istého podniku bez povinnosti poskytovania univerzálnej služby. Stanovenie porovnateľných dát predpokladá vypracovanie reálneho, konkurencieschopného a komerčne výhodnejšieho modelu (tzv. „Komerčného scenára“), ku ktorému by SP, a. s., pravdepodobne pristúpila, ak by nemala povinnosť univerzálnej služby.

Pri metóde „Commercial Approach“ sa vychádza z nasledovných štyroch krokov:

1. krok: Identifikácia hypotetického správania poskytovateľa univerzálnej služby, ak by nemal povinnosť univerzálnej služby,
2. krok: Kalkulácia nákladov poskytovateľa univerzálnej služby bez povinnosti univerzálnej služby,
3. krok: Kalkulácia výnosov poskytovateľa univerzálnej služby bez povinnosti univerzálnej služby,
4. krok: Kalkulácia čistých nákladov univerzálnej služby na základe porovnania výnosov a nákladov dosahovaných poskytovateľom univerzálnej služby v podmienkach bez povinnosti univerzálnej služby.

Na základe ohodnotenia prvkov Komerčného scenára sa vypočíta výsledok hospodárenia, ktorý by SP, a.s., dosiahla ako podnik bez povinnosti poskytovania univerzálnej služby. Porovnaním hospodárskych výsledkov podniku s povinnosťou univerzálnej služby a toho istého podniku bez povinnosti univerzálnej služby sa vykalkulujú čisté náklady. Následne sa tento výsledok upraví ešte o primeraný zisk, trhové a nehmotné výhody a nákladovú neefektívnosť.

SP, a.s., predložila sumárne vyčíslenie ČN vrátane zohľadnenia trhových a nehmotných výhod, primeraného zisku a úpravy o neefektívnosť v sume 24 303 476 eur.

Pre účely modelovania zmien nákladov v Komerčnom scenári k 31.12.2020 boli celkové náklady SP, a.s., rozdelené na základe údajov z účtovníctva a podpornej dokumentácie do nasledovných kategórií: náklady podacej časti pôšt, náklady na doručovanie, prepravu a triedenie, náklady na správnu réžiu, obchod a ApoNet, ostatné náklady, daň z príjmov a ekonomicky neoprávnené náklady.

Pre účely modelovania zmien výnosov v Komerčnom scenári boli celkové výnosy SP, a.s., za rok 2020 na základe údajov z účtovníctva a podpornej dokumentácie rozdelené do nasledovných kategórií: listové zásielky, listové slepecké zásielky, balíky, expresné služby, poštový platobný styk, SIPO a RTVS, dôchodky a sociálne dávky, služby pre Poštovú banku, reklamné adresované zásielky, periodické zásielky, letáky a ostatné výnosy (výnosy z terminálnych odmien, predaja tlače, tovaru a poskytovania služieb na poštách). Dopady Komerčného scenára na výnosy boli kalkulované na úrovni celej SP, a.s., a to využitím údajov z účtovníctva celej SP, a.s., ako aj jednotlivých pôšt neprevádzkovaných v Komerčnom scenári.

Pre výpočet primeraného zisku bola použitá metóda WACC (metóda váženého priemeru nákladov na kapitál). Výška primeraného zisku bola stanovená použitím pomernej časti priemerných nákladov kapitálu WACC, t.j. ako rozdiel medzi nákladmi na financovanie

cudzieho a vlastného kapitálu podniku s povinnosťou univerzálnej služby a bez povinnosti univerzálnej služby.

Pre stanovenie nákladovej neefektívnosti vzal poskytovateľ univerzálnej služby do úvahy najmä štúdiu zverejnenú spoločnosťou Frontier Economics („Study on the principles used to calculate the net costs of the postal USO“, January 2013), pričom ako najvhodnejšie pre účely výpočtu pre podmienky SP, a.s., boli zvolené postupy uvádzané v predmetnej štúdii, a to metóda založená na historickom porovnávaní miery produktivity tzv. „Method of Historical Comparison – Total Productivity Factor“. Aplikácia stanovenej miery neefektívnosti do výpočtu bola uskutočnená metódou ex-post (tzv. „ex-post efficiency adjustment“), t.j. celkové čisté náklady, kvantifikované na základe aktuálnych účtovných dát, boli po ukončení všetkých výpočtov upravené o stanovené percento neefektívnosti. Pri odhade miery nákladovej neefektívnosti za rok 2020 sa vychádzalo z referenčného roka 2012, v ktorom skončila platnosť predchádzajúcej poštovej licencie. Miera použitá vo výpočte je určená na základe údajov za rok 2020. Miera nákladovej efektívnosti je chápaná ako schopnosť podniku reagovať v čase na meniace sa trhovú podmienky.

Pre zistenie výsledkov hospodárenia z univerzálnej služby boli použité údaje z oddeleného účtovníctva, vedeného na základe metódy ABC (Activity Based Costing).

Pri definovaní Komerčného scenára SP, a.s., vychádza z možnosti modifikácie niektorých kľúčových parametrov aktuálnej Poštovej licencie a Požiadaviek na kvalitu univerzálnej služby a zvažuje modifikácie najmä v nasledovných parametroch:

- geografické pokrytie územia doručovaním,
- poštová sieť,
- cenotvorba,
- produktové portfólio a kvalita služby,
- frekvencia doručovania.

Geografické pokrytie územia doručovaním:

Komerčný scenár predpokladá, že podnik bez povinnosti univerzálnej služby by si zachoval aktuálny rozsah geografického pokrytia územia doručovaním.

Poštová sieť:

SP, a.s., ako poskytovateľ univerzálnej služby je povinná dodržiavať Požiadavky na kvalitu univerzálnej služby určené úradom, zverejnené vo Vestníku Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, čiastka 3 zo dňa 30.3.2012. pod č. j. 240/001/2012 v platnom znení a na webovom sídle úradu www.teleoff.gov.sk, ktoré, okrem iného, stanovujú povinnosť zabezpečiť územnú a časovú dostupnosť pobočiek, čím ostávajú v prevádzke aj ekonomicky nerentabilné pošty. V Komerčnom scenári bolo z celkového súčasného počtu 1 542 pôšt (vrátane 35 pôšt Partner), 61 poštových stredísk a 5 pojazdných pôšt, identifikovaných 847 pôšt, ktoré musia byť prevádzkované ako povinné a z nich následne, po zohľadnení ekonomických kritérií a nevýznamnej strategickkej povahy, 505 pôšt, ktoré by ako podnik bez povinnosti univerzálnej služby SP, a.s., neprevádzkovala. Z titulu neprevádzkovania časti poštovej siete by sa dosiahla úspora nákladov, ale zároveň aj strata výnosov v dôsledku obmedzenia využívania daných služieb (u niektorých služieb sa predpokladal 100 % výpadok výnosov, napr. za predaj tovaru a tlače) alebo zníženie výnosov v dôsledku využívania konkurenčných služieb.

Cenotvorba:

Komerčný scenár predpokladá, že SP, a.s., by bez povinnosti univerzálnej služby pristúpila iba k spoplatneniu slepeckých zásielok.

Produktové portfólio a kvalita služby:

Spoločnosť by znížením frekvencie doručovania v Komerčnom scenári nebola schopná dodržať normy kvality na celom geografickom území Slovenskej republiky stanovené Požiadavkami na kvalitu pre zásielky s lehotou prepravy D+1. Uvedená zmena v rámci Komerčného scenára vychádza z predpokladu zníženia frekvencie doručovania v rajónoch s prevažujúcou pochôdzkou zo súčasne platného systému (každý pracovný deň) na 6 z 10 pracovných dní. V týchto oblastiach by SP, a.s., nedokázala garantovať doručenie zásielky adresátovi najneskôr nasledujúci pracovný deň. Zmeny by sa čiastočne dotkli štruktúry produktu list 1. triedy a poštového poukazu na adresu 1. triedy (zníženie kvality, nedodržanie lehoty D+1) a zároveň by čiastočne ovplyvnili dosahované výnosy z niektorých produktov (listy, balíky, expresné služby, poštový platobný styk, doručovaná tlač, terminálne odmeny).

Frekvencia doručovania:

Podnik bez povinnosti univerzálnej služby by znížil frekvenciu doručovania vo vybraných oblastiach a to tak, že v doručovacích rajónoch, kde pochôdzka predstavuje viac ako 50 % časového fondu doručovateľa, by boli zásielky doručované počas troch pracovných dní z piatich. V Komerčnom scenári bolo takto identifikovaných 2 030 rajónov so zníženou frekvenciou doručovania a 2 242 rajónov bez zmien v doručovaní. Uvedené zmeny by boli sprevádzané rozšírením motorizovaného doručovania a zmenami v prepravnej sieti, čím by sa dosiahla úspora v najjazdených km za rok. Zároveň boli identifikované možnosti optimalizácie triedenia zásielok zmenou charakteru triediaceho strediska vo Zvolene. Okrem úspory nákladov by sa zníženie frekvencie doručovania prejavilo aj výpadkom výnosov z doručovania listov 1. triedy, poštového poukazu 1. triedy, vstupujúcich medzinárodných zásielok a dennej tlače.

Pre účely vyčíslenia ČN bol vypracovaný finančný model, ktorý umožnil konkrétne vyčíslieť dopady komerčného správania SP, a.s., na aktuálne dosahované náklady a výnosy. Model bol v súlade s požiadavkami zvolenej metódy naplnený účtovnými údajmi za rok 2020 so zohľadnením odhadu vplyvu zmien v rámci Komerčného scenára.

Vyčíslenie ČN za rok 2020 predložila SP, a.s., nasledovne:

	v eurách:
Čisté náklady univerzálnej služby za rok 2020	24 303 476
Trhová výhoda	- 255 500
Celkové náklady za rok 2020	355 434 732
Celkový výsledok hospodárenia za rok 2020 (pred zdanením)	- 15 829 088

V textovom dokumente „Opis komerčného scenára poskytovania univerzálnej služby a vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej poštovej služby za rok 2020“ na strane 4 bolo spresnené poskytovateľom univerzálnej služby sumárne vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2020, vrátane zohľadnenia trhových a nehmotných výhod a primeraného zisku s rozčlenením údajov pre poskytovateľa univerzálnej služby s povinnosťou univerzálnej služby a pre toho istého poskytovateľa univerzálnej služby, ak by univerzálnu službu neposkytoval, v súlade s ustanovením § 56 ods. 2 zákona o poštových službách nasledovne:

v eurách:

	SP, a.s., s povinnosťou univerzálnej služby	SP, a.s., bez povinnosti univerzálnej služby	Čisté náklady za rok 2020
Výnosy	339 437 857	332 078 805	7 359 052
Náklady	355 434 732	324 657 482	30 777 250
Výsledok hospodárenia (po zdanení)	- 15 996 874	7 421 323	23 418 197
Primeraný zisk	-	-	1 457 375
Úprava o neefektívnosť	-	-	(255 500)
Trhové nehmotné výhody	-	-	(316 596)
Čisté náklady	-	-	24 303 476

Podľa § 57 ods. 4 a ods. 5 zákona o poštových službách je úrad oprávnený na účely posúdenia a určenia čistých nákladov univerzálnej služby overovať a kontrolovať podklady na výpočet čistých nákladov univerzálnej služby sám alebo prostredníctvom ním poverenej odborne spôsobilej a nezávislej osoby, ako aj nahliadať do účtovných kníh a záznamov poskytovateľa univerzálnej služby. V súlade s týmito ustanoveniami boli predložené údaje na účely posúdenia a určenia čistých nákladov univerzálnej služby overované a kontrolované prostredníctvom poverenej odborne spôsobilej a nezávislej osoby vybranej procesom verejného obstarávania – Ernst&Young, spol. s r.o., so sídlom Žižkova 9, 811 02 Bratislava (ďalej len „EY“).

V rámci uvedenej činnosti bol audit vykonaný v dvoch častiach:

- Overenie a kontrola podkladov na výpočet čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2020 a správnosť ich výpočtu, so zameraním na:
 - overenie súladu údajov v podkladoch pre výpočet čistých nákladov za rok 2020 podľa vyhlášky,
 - posúdenie reálnosti a objektívnosti vypracovaného Komerčného scenára, najmä schopnosti podniku poskytovať naďalej poštové služby a iné komerčné služby podľa uzatvorených zmlúv a očakávania zákazníkov,
 - zohľadnenie prvkov povinnosti univerzálnej služby uložených v Požiadavkách na kvalitu univerzálnej služby vo výpočte, posúdenie rozsahu Požiadaviek na kvalitu, ich náročnosti a vplyvu na záťaž poskytovateľa univerzálnej služby a výšku čistých nákladov,
 - zohľadnenie vplyvu Komerčného scenára na výnosy,
 - overenie transparentnosti výpočtu čistých nákladov s prípadným detailnejším zameraním na jednotlivé prvky podľa pokynov úradu,
 - identifikácia a ohodnotenie neefektívne vynaložených nákladov a ich vylúčenie z výpočtu,
 - overenie správnosti výpočtu trhových hmotných a nehmotných výhod z poskytovania univerzálnej služby a zohľadnenie využívania poštovej siete aj na iné poštové a nepoštové služby,
 - overenie správnosti výpočtu a posúdenie výšky primeraného zisku,
 - posúdenie a overenie výpočtu nákladovej efektívnosti,
 - v prípade zistenia nedostatkov pri výpočte čistých nákladov návrh odporúčaní na ich úpravu spolu s ich vyčíslením a zdokladovaním výpočtu.

- Posúdenie neprimeranej finančnej záťaže čistých nákladov za rok 2020, najmä, či čisté náklady predstavujú pre poskytovateľa univerzálnej služby neprimeranú finančnú záťaž, so zameraním na:
 - overenie, či čisté náklady obsahujú len preukázateľné a ekonomicky oprávnené náklady, a to tak priame náklady ako aj nepriame náklady poskytovateľa, vynaložené na poskytovanie univerzálnej služby,
 - vyhodnotenie úrovne využívania univerzálnej služby, jej vývoj a vplyv na hospodársku situáciu poskytovateľa, vyhodnotenie celkového výsledku hospodárenia a pomeru k čistým nákladom,
 - overenie, či uplatnený postup výpočtu čistých nákladov nepodporuje vznik krízového financovania a neznamená nadmernú náhradu čistých nákladov
 - vyhodnotenie ostatných faktorov ovplyvňujúcich neprimeranosť finančnej záťaže.

Pri overovaní výpočtu čistých nákladov univerzálnej služby boli skontrolované a posúdené nasledovné údaje a informácie:

1. Komerčný scenár Poskytovateľa univerzálnej služby v zmysle vyhlášky, príloha 2 bod 4, t.j. dokument s názvom „Opis komerčného scenára poskytovania univerzálnej služby a vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2020“;
2. Vyplnené tabuľky detailných údajov k vyčísleniu čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2020 podľa prílohy č. 4 vyhlášky;
3. Požiadavky na kvalitu univerzálnej služby platné v roku 2020 vydané vo Vestníku MDVRR SR z 30.3.2012, čiastka 3;
4. Obratová predvaha poskytovateľa univerzálnej služby k 31.12.2020;
5. Individuálna účtovná závierka poskytovateľa UNS zostavená podľa Medzinárodných štandardov pre finančné výkazníctvo (IFRS) v znení prijatom Európskou úniou za rok končiaci sa 31.12.2020;
6. Zoznam ekonomicky neoprávnených nákladov poskytovateľa UNS za rok 2020;
7. Výkaz OdÚč 1 - 02 o oddelenej evidencii nákladov a výnosov z regulovaných poštových činností a ostatných činností za rok 2020;
8. Zostava Náklady prepravy;
9. Detailný výpočet zmeny stavu dlhodobého majetku v rámci zmeny čistých aktív.

Po posúdení doručeného vyčíslenia ČN poskytovateľom univerzálnej služby, vrátane podkladov a príloh a na základe odporúčania audítora, požiadal úrad podľa § 57 ods. 4 a ods. 5 zákona o poštových službách elektronicky formou e-mailu o doplnenie niektorých informácií a vysvetlenie postupov pri výpočte jednotlivých prvkov čistých nákladov. Úrad požiadal o doplnenie nasledovného:

E-mailom zo dňa 4.6.2021 si úrad vyžiadal:

- vysvetlenie rozdielu medzi osobnými nákladmi vodičov podľa Komerčného scenára a súčtom účtovnej skupiny 52 v mostíku nákladov,
- vysvetlenie rozdielu medzi nákladmi vozidiel podľa kalkulácie nákladov vozidiel a hlavnou knihou, tiež informácie k niektorým typom vozidiel,
- informácie k spôsobu a dĺžke pochôdzky pre niektoré doručovacie rajóny, kde nastala zmena oproti minulým obdobiam alebo vznikol nesúlad, tiež informácie k organizovaniu vývozu doručovateľov a materiálu,
- priemerný prepočítaný stav zamestnancov na HSS Bratislava, Žilina a Košice.

SP, a.s., poslala doplňujúce informácie e-mailom dňa 11.6.2021.

E-mailom zo dňa 9.6.2021 si úrad vyžiadal:

- Informácie k triediacim linkám na HSS Zvolen, ich účel, umiestnenie a využívanie

SP, a.s., poslala doplňujúce informácie e-mailom dňa 14.6.2021.

Dňa 15.6.2021 bola na základe požiadavky audítora vykonaná obhliadka starých a nových priestorov HSS Zvolen a HSS Bratislava a následne si úrad e-mailom zo dňa 16.6.2021 vyžiadal:

- vysvetlenie, ako bude v hypotetickom scenári, t. j. bez triedenia listov v HSS Zvolen, zabezpečené doručovanie listov 1.tr. D+1 v obvode HSS Zvolen na nemodelovaných doručovacích rajónoch, vrátane údajov o zabezpečení prepravy medzi HSS ZV a HSS BA,
- objasnenie umiestnenia presunutej linky v HSS Bratislava, detailizovanie očakávanej úspory zamestnancov pri triedení v HSS Bratislava,
- zdôvodnenie využitia starej budovy HSS Zvolen.

E-mailom dňa 17.6.2021 si úrad vyžiadal:

- vysvetlenie výpočtu presunutých zamestnancov z konkrétnych neprevádzkovaných pôšt na nástupnícke pošty v Komerčnom scenári

a e-mailom dňa 21.6.2021 požiadal o:

- vysvetlenie k neobvykle vysokej priemernej hrubej mzde na nástupníckych poštách podľa príl. č. 8 Komerčného scenára,
- vysvetlenie rozdielu medzi počtom zamestnancov a počtom priehradiek s ApoNet-om na niektorých uvedených poštách.

SP, a.s., doplnila požadované vysvetlenia e-mailom dňa 23.6. 2021.

Úrad priebežne poskytoval doplnené informácie audítorovi, ktorý ich zapracoval pri overovaní výpočtu čistých nákladov a na základe predložených a doplnených podkladov vypracoval návrh predbežných zistení. Zosumarizované predbežné úpravy boli e-mailom dňa 21.6. 2021 zaslané SP, a.s., ako podklad pre pracovné rokovanie.

Počas on-line rokovania dňa 24.6.2021 boli prerokované jednotlivé zistenia audítora vedúce k úpravám čistých nákladov s nasledovným výsledkom:

- SP, a.s., vysvetlila rozdiel medzi počtom pracovníkov a počtom priehradiek (Aponet), ktorý vzniká z dôvodu dvojzmennej prevádzky,
- SP, a.s., pošle vysvetlenie k výpočtu prenesených nákladov na pošty Partner do 2.7.2021,
- audítor akceptoval vysvetlenie k zámene osobných nákladov doručovateľov za osobné náklady pôšt bez doručovateľov,
- SP, a.s., pošle vysvetlenie k vzniku zápornej alebo nulovej spotreby energie podľa zoznamu pôšt do 2.7.2021,
- úprava týkajúca sa rozdielu dĺžky pochôdzky podľa prílohy č. 1 Komerčného scenára a tabuľky č. 5 bude vypustená, SP, a.s., zašle ešte k tomu stanovisko do 2.7.2021,
- pretrváva sporný názor SP, a.s., a audítora/úradu k vyčísleným nákladom za triedenie na HSS Zvolen na základe uskutočnenej obhliadky triediacich stredísk; SP, a.s., k tomu ešte pošle stanovisko do 2.7.2021,
- SP, a.s., pošle stanovisko aj k úpravám týkajúcim sa režijných nákladov, doručovania zapísaných zásielok, výpadku výnosov z poštového platobného styku a Poštovej banky do 2.7.2021.

SP, a.s., prostredníctvom spoločnosti PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o. (ďalej len „PwC“), ktorá na základe zmluvy realizovala vyčíslenie ČN za rok 2020, poslala dňa 2.7.2021 vysvetlenie k výpočtu presunutých zamestnancov z neprevádzkovaných pôšt na nástupnícke pošty.

Zároveň dňa 2.7.2021 poslala SP, a.s., prostredníctvom PwC doplňujúce stanoviská k zisteniam audítora podľa dohody z on-line pracovného rokovania.

K úprave čistých nákladov týkajúcej sa neodpočítateľnej DPH SP, a.s., uviedla, že neuplatnená DPH je právoplatne vzniknutý náklad súvisiaci s poskytovaním univerzálnej

služby, ktorý znižuje výsledok hospodárenia a finančné postavenie SP, a.s. a zároveň je pre ňu nehmotnou nevýhodou.

SP, a.s., vysvetlila chybu v prílohe č. 8, kde boli omylom uvedené osobné náklady doručovateľov namiesto „osobné náklady zamestnancov bez doručovateľov“ a po oprave nie sú na nástupníckych poštách nulové osobné náklady.

V stanovisku vysvetlila zápornú hodnotu v nákladoch na spotrebu energie, ktorá vznikla odúčtovaním nepoužitej rezervy z minulých období a tiež poukázala na chybné započítanie rozdielov v dĺžke pochôdzky jednotlivých doručovacích rajónoch podľa tab. č. 5 a prílohy č. 1 Komerčného scenára, čo vzniklo zámenou stĺpcov vo výpočte audítora.

Úrad neakceptoval opakovane použitú analýzu SP, a.s., na odhad výpadku výnosov z poštového platobného styku a za pokladničný výkaz na zrušených poštách v Komerčnom scenári. Táto analýza sa zakladala na zistenej miere výpadku výnosov na poštách, ktoré sa v rokoch 2017 a 2018 v rámci jednej obce presťahovali do inej budovy a na inú adresu. Z analýzy vyplynulo, že presun pôšt má minimálny vplyv na pokles výnosov. Komerčný scenár je však založený na zrušení pôšt, nie na ich presune. Úrad použil odborný odhad založený na predchádzajúcich výpočtoch čistých nákladov a výpočte výpadku výnosov u iných produktov v Komerčnom scenári a upravil percento výpadku výnosov.

Ďalej úrad neakceptoval stanovisko týkajúce sa nákladov na triedenie v HSS Zvolen, nakoľko Komerčný scenár je v popise úspor nerealistický. Nemožno žiadať kompenzáciu nákladov nevyužívanej budovy a neefektívne využívaných triediacich liniek, keď k tomu nedošlo z regulačných dôvodov.

Úrad neakceptoval tiež nesprávny postup uplatnený aj vo výpočte predbežných čistých nákladov, a to výpočet počtu pracovných miest doručovateľov v Komerčnom scenári na základe nadčasov, resp. pracovného času nad 10,73 hod. denne a nesprávne vypočítané percento úspory osobných nákladov a ostatných nákladov správnej réžie v Komerčnom scenári. Pokiaľ ide o metodiku výpočtu neefektívne vynaložených nákladov, úrad pre rok 2020 osobitne zohľadnil pandemickú situáciu v dôsledku šírenia COVID-19, ktorá výrazne ovplyvnila hospodársku situáciu SP, a.s. a tiež jej efektívnosť a vo výpočte percento neefektívnosti stanovil na dolnej hranici 3 % zistenej hodnoty rozsahu neefektívnosti v štúdiu Nera Economic Consulting.

Na základe všetkých dostupných údajov, po posúdení Komerčného scenára a postupov pri výpočte, ako aj odporúčaní uvedených v záverečnej správe EY, pristúpil úrad k úprave nesprávnych, resp. nedostatočne preukázaných výpočtov a k vyčísleniu ČN za rok 2020.

Súhrn úprav, ktorý zahŕňa údaje o znížení sumy predložených čistých nákladov je uvedený v nasledovnom prehľade:

	Suma v eurách:	Typ nedostatku
1.	- 13 618	Vylúčenie ekonomicky neoprávnených nákladov
2.	- 1 055 007	Neuznanie úspory nákladov na triedenie s výnimkou osobných nákladov
3.	- 1 325 524	Chybný výpočet rozdielu potreby pracovných miest doručovateľov
4.	- 112 695	Úprava miery úspory nákladov v doručovaní z dôvodu prekročenia ustanoveného denného limitu pracovného času
5.	- 1 238 870	Zníženie úspory osobných nákladov správnej réžie

6.	- 234 937	Zníženie úspory ostatných nákladov správnej réžie
7.	- 507 313	Úprava výpadku výnosov za poštový platobný styk
8.	- 788 856	Úprava výpadku výnosov služieb pre Poštovú banku, a.s.
9.	- 79 946	Zvýšenie výpadku výnosov listov I. triedy po znížení frekvencie doručovania
10.	- 867 175	Zvýšenie výpadku výnosov v Komerčnom scenári v dôsledku zmeny doručovania za zapísané zásielky
11.	- 380 564	Zníženie primeraného zisku
12.	- 147 292	Úprava neefektívne vynaložených nákladov
	- 6 751 798	Spolu úpravy čistých nákladov, vrátane úpravy primeraného zisku
	17 551 678	Upravené čisté náklady za rok 2020

K bodu 1:

Súčasťou celkových nákladov pôšt sú aj ekonomicky neoprávnené náklady vo výške 356 791 eur. Pre účely overenia čistých nákladov audítor tieto náklady vylúčil z nákladov podaja, pričom na neprevádzkovaných poštách ide o sumu 13 618 eur. Vylúčením ekonomicky neoprávnených nákladov boli čisté náklady znížené o 13 618 eur.

K bodu 2:

Komerčný scenár uvažuje s úsporou 6,4% nákladov na triedenie vďaka redukcii činnosti hlavného spracovateľského strediska (HSS) vo Zvolene, kde by sa triedili iba balíky. Uvažuje sa s nevyužívaním 2/3 novej budovy a tiež starej budovy, ktorá je už v súčasnosti prázdna, s presunom listových triediacich liniek do HSS Bratislava, znížením inventáru a úsporou 58 zamestnancov. Náklady nevyužívanej budovy a nevyužitej kapacity v ostatných HSS predstavujú neefektívnosť, ktorú nie je možné zahrnúť do čistých nákladov, nakoľko nevznikla v dôsledku povinnosti univerzálnej služby. Uznaná bola iba úspora osobných nákladov v rozsahu poklesu výnosov z listových zásielok, zvyšné náklady na triedenie v sume 1 055 007 eur boli vylúčené a táto suma predstavuje zníženie čistých nákladov.

K bodu 3:

Ide o opakovaný nedostatok z vyčíslenia predbežných čistých nákladov za rok 2020. Rozdiel potreby pracovných miest doručovateľov je vypočítaný ako rozdiel skutočnej potreby (nie normovanej) v základnom scenári a normovanej potreby v Komerčnom scenári. Odchýlka skutočnej potreby od normovej potreby pracovných miest v základnom scenári nie je zanedbateľná, preto bolo potrebné rozdiel počítať z porovnateľných hodnôt. Pre vyčíslenie rozdielu bola použitá normovaná potreba pracovných miest pre oba scenáre, čo viedlo k zníženiu čistých nákladov o 1 325 525 eur.

K bodu 4:

Je to opakovaný nedostatok z vyčíslenia predbežných čistých nákladov za 1. polrok 2020, ktorý nebol odstránený. Z podkladov ku Komerčnému scenáru je zrejme zvýšenie záťaž

doručovateľov. V modelovanom doručovaní bolo zistených 103 doručovacích rajónov, kde potreba pracovného miesta presahuje viac než 10,73 hod./denne. Vyšší pracovný čas je nerealistický, nakoľko ani v súčasnosti nevyužíva poskytovateľ univerzálnej služby vyššie zaťaženie doručovateľov. Preto bola úspora pracovných miest doručovateľov prepočítaná, čo viedlo k nižšej úspore o 7,64 pracovných miest a k zníženiu čistých nákladov o 112 698 eur.

K bodu 5:

Opakovaný nedostatok z vyčíslenia predbežných čistých nákladov za 1. polrok 2020. SP, a.s., pri výpočte percenta úspory zamestnancov (príloha 10) nezahrnula do celkového počtu všetkých zamestnancov, ale len tých, ktorých sa týka posudzovanie v rámci Komerčného scenára a percento úspory zamestnancov vyčíslila vyššie. Útvary správnej réžie však poskytujú podporu celej SP, a.s. V rámci výpočtu úspory osobných nákladov správnej réžie bolo potrebné upraviť percento úspory celkového počtu zamestnancov aj percento úspory zamestnancov zo zúženia siete. Úprava úspory režijných nákladov za časť osobné náklady je vo výške 1 238 870 eur a o túto sumu boli znížené čisté náklady.

K bodu 6:

Ide o opakovaný nedostatok z vyčíslenia predbežných čistých nákladov za 1. polrok 2020. Úprava je z rovnakého dôvodu, ako je uvedené v predchádzajúcom bode. V rámci výpočtu úspory ostatných nákladov správnej réžie bolo potrebné upraviť koeficienty úspory osobných nákladov správnej réžie. Výsledný rozdiel v uznanej úspore ostatných nákladov správnej réžie vo výške 234 937 eur vedie k zníženiu čistých nákladov o túto sumu.

K bodu 7:

Ide o opakovaný nedostatok z vyčíslenia predbežných čistých nákladov za 1. polrok 2020. Komerčný scenár uvádza výpadok výnosov pre poštový platobný styk pri zúžení poštovej siete o 6,46 % podľa vlastného výskumu na základe zmeny adresy pošty. Uvedený výskum je irelevantný pre účel určenia ČN, nakoľko presun pošty na inú adresu znamená dodržanie požiadaviek na kvalitu a nezmenenú dostupnosť pôšt, kým Komerčný scenár uvažuje so zrušením jednej tretiny pôšt, čím sa výrazne zhorší dostupnosť pre zákazníka a zmení sa jeho správanie. Úrad uplatnil odborný odhad pre vyčíslenie výpadku výnosov, čím sa výnosy v Komerčnom scenári znížia o 507 313 eur a táto úprava zároveň znamená zníženie čistých nákladov.

K bodu 8:

Ide o opakovaný a rovnaký nedostatok ako v predchádzajúcom bode. Komerčný scenár uvádza výpadok výnosov zo služieb pre PB, a.s., vo výške 4,42 % na základe vlastného odhadu. Uvedený výskum je irelevantný pre účel určenia ČN z dôvodov uvedených pri úprave č. 7. Úrad uplatnil odborný odhad pre vyčíslenie výpadku výnosov, čím sa výnosy v Komerčnom scenári znížili o 788 856 eur a o túto sumu sa znížili aj čisté náklady.

K bodu 9:

Komerčný scenár predpokladá nulový výpadok výnosov listu I. triedy po znížení frekvencie doručovania vďaka vysokému výnosu z alternatívneho produktu - expresnej zásielky 6,60 € (cena je s DPH, teda výnos by bol len 5,50 €). Z Výkazu o oddelenej evidencii OdÚč 1-02 však vyplýva, že priemerná jednotková cena je nižšia. Uplatnením reálnej ceny za expresné zásielky bol vyčíslený rozdiel vo výnosoch 79 946 eur, čo predstavuje zníženie čistých nákladov.

K bodu 10:

Komerčný scenár predpokladá u doporučených, poistených listov 1. triedy a služieb doručenia a do vlastných rúk výpadok výnosov len zo zúženia siete vo výške 325 362 eur, a vplyv v dôsledku zníženia frekvencie doručovania nie je zohľadnený. Rovnako, ako v predchádzajúcej úprave č. 9, uplatnením reálnej ceny za expresné zásielky vznikol rozdiel vo výške 867 175 eur a o túto sumu boli znížené čisté náklady.

K bodu 11:

Primeraný zisk bol vyčíslený vo výške 1 457 375 eur ako násobok zmeny čistých aktív v hypotetickom scenári a váženého priemeru nákladov na kapitál (WACC), ktorý je stanovený metódou Capital asset pricing model (CAPM) vo výške 8,96%. Zmeny Komerčného scenára viedli k zmenám čistých aktív a následne k úprave primeraného zisku vo výške 380 564 eur.

K bodu 12:

Metodika odhadu neefektívne vynaložených nákladov predložená SP, a. s., uvažuje s nulovou mierou neefektívnosti nákladov v r. 2012, čo považuje úrad za neobhájiteľné. Použitím tejto metódy predstavujú neefektívne vynaložené náklady len 1,5 % z čistých nákladov. Vzhľadom na pandemickú situáciu v roku 2020, ktorá ovplyvnila neefektívnosť SP, a. s., bolo percento neefektívnosti stanovené na dolnej hranici rozsahu neefektívnosti v štúdiu Nera Economic Consulting. Čisté náklady boli znížené o sumu 147 292 eur.

Pri overovaní predbežných čistých nákladov za rok 2020 boli zistené nedostatky uvedené v tabuľke nižšie:

	Suma v eurách:	Typ nedostatku
1.	-14 518	Ekonomicky neoprávnené náklady vylúčené z nákladov podaja
2.	- 235 702	Neuznanie prenosu nákladov na pošty s nulovým stavom zamestnancov
3.	- 636 067	Chybný výpočet rozdielu potreby pracovných miest doručovateľov
4.	- 142 914	Nezohľadnená potreba pracovných miest doručovateľov na jazdu na ďalšie doručovacie rajóny
5.	- 54 907	Potreba pracovných miest doručovateľov na prevzatie materiálu
6.	- 57 950	Úprava miery úspory nákladov v doručovaní z dôvodu prekročenia ustanoveného denného limitu pracovného času
7.	- 601 751	Zníženie úspory osobných nákladov správnej réžie
8.	- 176 129	Úprava miery úspory ostatných nákladov správnej réžie
9.	- 105 347	Úprava úspory nákladov na ApoNet

10.	- 31 864	Zvýšenie výpadku výnosov v dôsledku zníženia frekvencie doručovania za listy I. triedy
11.	- 423 791	Zvýšenie výpadku výnosov v Komerčnom scenári v dôsledku zmeny doručovania za zapísané zásielky
12.	- 272 359	Úprava neakceptovaného výpadku výnosov za poštový platobný styk
13.	- 372 065	Úprava výpadku výnosov služieb pre Poštovú banku, a.s.
14.	- 24 139	Chybný výpočet marketingovej výhody
15.	- 628 470	Úprava neefektívne vynaložených nákladov
	- 3 777 973	Spolu úpravy predbežných čistých nákladov
	7 814 458	Upravené predbežné čisté náklady za 1. polrok 2020

Nedostatky č. 1, 3, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13 a 15 zistené vo výpočte predbežných čistých nákladov za rok 2020 sa vo vyčíslení čistých nákladov zopakovali, nedostatok č. 2 (prenos nákladov na pošty s nulovým stavom zamestnancov) bol vysvetlený, nedostatky č. 4, 5, 9 a 14 boli odstránené.

Po zohľadnení všetkých vyššie uvedených vplyvov na výšku čistých nákladov úrad upravil sumárne vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2020, vrátane zohľadnenia trhových a nehmotných výhod a primeraného zisku s rozčlenením údajov pre poskytovateľa univerzálnej služby s povinnosťou univerzálnej služby a pre toho istého poskytovateľa univerzálnej služby, ak by univerzálnu službu neposkytoval, nasledovne:

v eurách:

	SP, a.s., s povinnosťou univerzálnej služby	SP, a.s., bez povinnosti univerzálnej služby	Čisté náklady za rok 2020
Výnosy	339 437 857	329 835 515	-
Náklady	355 434 732	328 638 134	-
Výsledok hospodárenia (po zdanení)	-15 996 875	1 197 381	17 194 256
Primeraný zisk	-	-	1 076 811
Úprava o neefektívnosť	-	-	(463 888)
Trhové nehmotné výhody	-	-	(255 500)
Čisté náklady	-	-	17 551 679

Čisté náklady univerzálnej služby za rok 2020 po zohľadnení nákladovej efektívnosti a trhovej výhody predstavujú sumu **17 551 679 eur**.

Podľa § 57 ods. 1 zákona o poštových službách, ak z poskytovania univerzálnej služby v kalendárnom roku vzniknú poskytovateľovi univerzálnej služby čisté náklady univerzálnej služby, ktoré predstavujú pre poskytovateľa univerzálnej služby neprímeranú finančnú záťaž, má poskytovateľ univerzálnej služby nárok na ich náhradu z kompenzačného fondu. Neprimeranosť finančnej záťaže posudzuje úrad v konaní o určení predbežných čistých nákladov univerzálnej služby a čistých nákladov univerzálnej služby a za neprímeranú finančnú záťaž sa považuje stav, keď čisté náklady univerzálnej služby dosahujú takú sumu, že nie je vzhľadom na hospodársku situáciu poskytovateľa univerzálnej služby možné od neho spravodlivo požadovať, aby ich znášal.

Posudzovanie a určenie neprímeranej finančnej záťaže

Pri posudzovaní neprímeranej finančnej záťaže úrad v súlade s ustanovením § 57 ods. 1 zákona o poštových službách zisťoval, či nastal stav, keď čisté náklady univerzálnej služby dosahujú takú sumu, že nie je vzhľadom na hospodársku situáciu poskytovateľa univerzálnej služby možné od neho spravodlivo požadovať, aby ich znášal. Na účely určenia neprímeranej finančnej záťaže úrad v súlade s § 2 a podľa Prílohy č. 1 vyhlášky „Posudzovanie a určenie neprímeranej finančnej záťaže“ posudzoval:

- a) či čisté náklady obsahujú len preukázateľné a ekonomicky oprávnené náklady, a to priame náklady, ako aj nepriame náklady poskytovateľa, vynaložené na poskytovanie univerzálnej služby,
- b) či rozdiel medzi čistými nákladmi a nehmotnými výhodami je kladný,
- c) rozsah, v akom čisté náklady ovplyvnili rentabilitu výnosov poskytovateľa,
- d) veľkosť rozdielu medzi rentabilitou výnosov poskytovateľa a ostatných poštových podnikov,
- e) úroveň využívania univerzálnej služby, jej vývoj, výsledok hospodárenia a vplyv na hospodársku situáciu poskytovateľa,
- f) pomer medzi čistými nákladmi a celkovými výnosmi z univerzálnej služby,
- g) trhovú podiel poskytovateľa na trhu univerzálnej služby a zameniteľných poštových služieb.

K bodu a):

Úrad overil súlad údajov Komerčného scenára s údajmi vykázanými v účtovných triedach 5 a 6 vo všeobecnom účtovníctve, a to bez zistenia rozdielov. Z nákladov boli správne vylúčené všetky ekonomicky neoprávnené náklady v sume 3 859 170 eur. Úrad konštatuje, že čisté náklady obsahujú len preukázateľné a ekonomicky oprávnené náklady vynaložené na poskytovanie univerzálnej služby.

K bodu b):

Upravené čisté náklady za rok 2020 (bez zohľadnenia nehmotných výhod) sú 17 807 179 eur a nehmotné výhody sú 255 500 eur. Úrad konštatuje, že rozdiel medzi čistými nákladmi a nehmotnými výhodami je kladný.

K bodu c):

SP, a.s., dosiahla za rok 2020 stratu po zdanení - 15 996 874 eur. Pre účely hodnotenia vplyvu čistých nákladov na rentabilitu výnosov boli výnosy očistené o príspevok z kompenzačného fondu vyplatený v roku 2020, a to o sumu 13 975 997 eur. Po odpočítaní tohto príspevku by SP, a.s., dosiahla stratu - 29 972 871 eur. Z univerzálnej služby bola v roku 2020 dosiahnutá strata vo výške - 24 258 433 eur, po započítaní kompenzačného príspevku sa strata znížila na - 10 282 436 eur.

Pre hodnotenie rentability výnosov bol zvolený ukazovateľ prevádzkovej rentability, ktorý je považovaný za optimálny na posudzovanie primeranosti dosahovaného zisku. Z analýzy rentability hospodárenia vyplýva, že produkty univerzálnej služby sú v roku 2020 bez kompenzácie stratové a aj po zohľadnení kompenzácie sú stratové. Prevádzková marža (t.j. rentabilita výnosov) je bez kompenzácie -12,99 %, hlboko pod úrovňou primeranosti prevádzkových rentabilit výnosov uvádzaných v rozhodnutí Európskej Komisie C(2012) 178 k belgickej pošte, (čl. 267, čl. 294a), t.j. od 3,48 % do 8,1 %. Po kompenzácii je 0,83 %.

Produkty mimo univerzálnej služby sú takisto, na úrovni prevádzkovej marže -0,82 %. SP, a.s., bez kompenzácie dosiahla za rok 2020 prevádzkovú stratu -22 873 004 eur a jej prevádzková rentabilita je záporná, -7,04 %. Z uvedeného vyplýva, že čisté náklady znižujú rentabilitu výnosov SP, a.s. a znamenajú pre poskytovateľa univerzálnej služby záťaž.

K bodu d):

V roku 2020 poskytovali zameniteľné poštové služby 2 poštové podniky, a to Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. a Mediaprint-Kapa Pressegrasso, a.s. Železničná spoločnosť Slovensko, a.s., dosahuje z poskytovania zameniteľných poštových služieb zisk, jej prevádzková rentabilita výnosov je 7,3 %. Spoločnosť Mediaprint-Kapa Pressegrasso, a.s., dosiahla v roku 2020 zo zameniteľných poštových služieb zisk a rentabilitu výnosov 16,1 %.

K bodu e):

Úrad posudzoval využívanie univerzálnej služby na poštách, ktoré je SP, a. s., povinná prevádzkovať podľa Požiadaviek na kvalitu univerzálnej služby a ktorých náklady podacej časti boli zahrnuté do výpočtu čistých nákladov. Tieto pošty sú prevádzkované z titulu zabezpečenia univerzálnej služby, avšak objemy poskytovaných produktov univerzálnej služby sú na väčšine pôšt nižšie ako objemy ostatných komerčných služieb, t.j. výnosy z univerzálnej služby nepokrývajú fixné náklady týchto pôšt. Objem najdôležitejších produktov univerzálnej služby (obyčajné listy 1. a 2. triedy, doporučené listy a úradné zásielky) za predchádzajúce obdobie 3 rokov klesá medziročne približne o 5 %. V roku 2020 bol však vzhľadom na pandémiu v súvislosti so šírením COVID-19 pokles objemu produkcie a súvisiacich služieb takmer až o 15 %. Tento pokles produkcie má významný vplyv na dosahované výnosy, výsledok hospodárenia a na celkovú hospodársku situáciu poskytovateľa univerzálnej služby.

K bodu f):

Pomer čistých nákladov k celkovým výnosom z univerzálnej služby za rok 2020 je 10,34 % a pomer čistých nákladov k celkovým výnosom SP, a.s., je 5,17 %, čo úrad hodnotí ako jestvujúcu záťaž pre poskytovateľa univerzálnej služby.

K bodu g):

Podiel poskytovateľa univerzálnej služby na trhu univerzálnej služby a zameniteľných služieb je 99,88 % a podnikov poskytujúcich zameniteľné poštové služby je 0,12 %.

Úroveň využívania poštových služieb a najmä univerzálnej služby je jedným z rozhodujúcich ukazovateľov, ktoré majú do budúcnosti dopad na náklady SP, a.s., ako poskytovateľa univerzálnej služby a to tým, že pri trvalom poklese objemu zásielok dochádza k znižovaniu výnosov z univerzálnej služby, pričom fixné náklady nie je možné znižovať rovnakým tempom. Táto skutočnosť je jedným z potenciálnych faktorov, ktoré zvyšujú úroveň neprímeranej finančnej záťaže pre SP, a. s., ako poskytovateľa univerzálnej služby.

Úrad vyhodnotil uvedené ukazovatele, postavenie SP, a.s., ako aj poštových podnikov poskytujúcich zameniteľné poštové služby, ktoré prispievajú do kompenzačného fondu a pristúpil k určaniu neprímeranej finančnej záťaže. Úrad považuje za opodstatnené, že časť z čistých nákladov bude znášať aj poskytovateľ univerzálnej služby. Za primeranú záťaž

považuje 1 % z celkových nákladov SP, a.s., t.j. 3 554 347 eur a za neprimeranú finančnú záťaž považuje čisté náklady v sume **13 997 332** eur.

Na základe uvedených údajov, po posúdení predložených podkladov, ich kontrole a overení, ako aj po posúdení dostupných údajov predložených poskytovateľom univerzálnej služby a informácií a poznatkov získaných v rámci svojej činnosti, úrad pristúpil podľa § 57 ods. 4 a ods. 5 zákona o poštových službách k určaniu čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2020 v sume 13 997 332 eur a tieto zverejňuje v zmysle zákonných ustanovení vo Vestníku úradu.

V Žiline, dňa 26. augusta 2021

.....
JUDr. Zuzana Isteníková
riaditeľka odboru
regulácie poštových služieb